

18. februar 2016

UPA 2016/122

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aaliangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Matumuuna Inatsisartut aalajangiiffigisassaannik siunnersuuteqarpunga, Naalakkersuisut peqquneqassasut kingusinnerpaamik juni 2016-p ingerlanerani Inatsisartuni partiit isumaqatigiinniareerlugit saqqummiutissagaat, innuttaasut inuunermut ulorianaateqarsinnaasunik nappaateqartunut ilaqutaasut 2017-miit danmarkimi napparsimasut angerlarsimaffianni akeqanngitsumik najugaqarsinnaanissaannut aqutissiuussissallutik.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigit)

Tunggavilersuut:

Siunnersuut manna Danmarkimi kalaallit suliaritikkiartornerminnut atatillugu najugaqarfigisartagaannut tunggassuteqartuuvoq, taamaasilluni innuttaasunut napparsimaruluttunut inuunerminnillu ulorianartorsiuteqartunut tassani akeqanngitsumik najugaqartinneqartarsinnaasarnissaat aqutissiuuneqaqqullugu. Inuunermut ulorianaateqartumik nappaateqarluni suliaritikkiartortumut misigisaq oqimaatsuvoq nappaatip atugarliuutigisap suliaritikkiartusutiginerani nunarput qimallugu angalasariaqarnek, tamatumanilu kisimiilluni inuunermik ulorianartorsiortumik aniguiarluni akiuunniarnermi ilaqutaasumik sanilerisaqarnissaq, taassumanga tuppallersarnissaq, tapersorsorneqarnissaq isumagineqarnissartillu. Tamatumanimi naammattuaannangimmat napparsimavimmi sulisuusunit kisiat isumagineqartarnek.

Nappaat inuunermut ulorianartorsiuffiusup anigorniarnerani pingaaruteqartuuvoq ilaqutaasunit qanilaarfigineqarlunilu paaqqutarineqarnissaq. Tamanna napparsimavinni nakorsat suliarisaannut pingaaruteqartutulli pingaaruteqarluinnartuuvoq.

Napparsimasut najugaqarfigisaanni ilaqutaasut napparsimasup najugaqarfigisaanni pulaartorineqarsinnaasarput. Tassani issiavissuaqarpoq pisariaqartutigut aamma siniffittut atorineqarsinnaasoq. Napparsimasup aammalu taassumap ilaqutarisai periarfissaqartarput nerisassiulaarnissamut, tamatumali saniatigut akiliillutik napparsimasut najugaqarfiata nerisarfiani neriartorsinnaallutik. Najugaqarfigineqartartut inissatigut killilimmik periarfissaqarput, tassami aamma piffissani assigiinngitsuni nappaateqarlutik uninngasut amerlasinnaasarmata, taamaattumillu matumuuna siunnersuuteqarnermi siunertarineqarani, napparsimasut ilaquttaminnik najugaqartitsarsinnaasarnissaat aqutissiuunniarneqassasoq. Tamatumanu perululluni nappaateqartumut ilaqutaasoq ataatsip najugaqartinneqarsinnaanissamut salliutinneqartariaqarluni. Taamaattorli pissusissamisoortuuvoq maleruagassanik tamanit paasiuminartunik suliaqarnissaq, tamannalu peqqissaaveqarfiup isumagisinnaassavaa.

Naalakkersuisut siunnersuut imatut paasissanngilaat, ilaqutaasut suli amerlanerusut aammalu maleruagassaareersut saniatigut pilersilluni matumani periarfissiisoqartalernissaanik aqutissiuussisoqartoqarniartoq. Siunnersuut imatut paasineqassaaq, innuttaasut inuunerminnik ulorianartorsiorlutik nappaateqartut, kisiannili assersuutigalugu kræftertutik, uummallullutik il.il., nappaateqarnermikkullu annertuumik ulorianartorsiuteqarnermikkut eqqarsartariaatsikkut tatisimaneqartorujussuit, taamaattumillu ilaqutaasunit eqqaminniittoqarnissaanik pisariaqartitsisut aamma periarfissinneqarnissaat ilaqutarisaminnik akeqanngitsumik najugaqateqarsinnaanissamut. Matumani pineqanngilaq angalanermi akiliunneqarnissaq, nutserussunneqartarnissaq piffimmiluunniit angalasariaqartarnerni il.il.

isumagineqartarnissaq. Matumani pineqartoq tassatuaavoq qanigisap eqqaaniisinaanissaq siunertaralugu akeqanngitsumik najugaqatiginnissinnaasarnissaq.

Neriuutigalugu siunnersuutigisannik taperserneqarsinnaanissaq, ammaffigivara politikikkikut paaseqatiginnittoqarnissaa siunertaralugu pisortat akiligaannik, napparsimaruluttumut qanigisaasup arlaata akeqanngitsumik najugaqartinneqarsinnaanissaanut ammaassisoqarnissaa siunertaralugu isumaqatigiinniartoqassasoq.

UPA 2015-mi siunnersuuteqarnikuuvunga napparsimasumut qanigisaasup napparsimasut angerlarsimaffianni najugaqartitsisoqartarsinnaanissaanut atatillugu. Tamannali atortussanngortinneqanngitsoorpoq Naalakkersuisut suna toqqammavigissanerlugu periarfissamik nassaarsinnaasimannginnerat pissutigalugu. Taamaattumik matumuuna siunnersuutigaara 2016-mi junip qaammataani Naalakkersuisut partiit sinniisaannik isumaqatiginninniareersimassasut anguniarlugu, innuttaasup inuunerminik ulorianartorsi-uuteqarluni suliaritikkiartortup 2017-miit ilaqutaasumit ataatsimit akeqanngitsumik kalaallit napparsimasut utaqqiisaanik uninngavigisartagaanni najugaqateqarsinnaalernissaa aqutissiuuneqassasoq.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Aningaasatigut allaffissornikkullu pisortat aningaasartuutigisassai naatsorsuutigineqarpoq ukiumut 1,2 mio.kr.-ninik annertussuseqassasut. Najugaqarnermi aningaasartuutaasussat saniatigut, tamatuma saniatigut allaffissornikkut aningaasartuuteqartoqarumaarpoq, soorlu aqutsineq eqqarsaatigalugu il.il. aningaasartuutitut. Tamanna AC-tut atorfillip affaanit annertunerunaviangilaq, taamaattumillu ingerlatsinermut aningaasartuutaareersut ilassuteqartinngikkaluarlugit isumagineqarsinnaajumaarluni.

Aningaasat taaneqartut nikingasinnaapput, tassami ilaqutaasut ineqarlutik nerisaqarlitillu akiliutaat aallaavigalugit taaneqarmata. Naalakkersuisut partinut isumaqatiginninnialerunik kisitsisinik eqqornerusunik piniaqqaarsinnaammata, taamaalillutillu aningaasartuutissat eqqornerusut tunngavissaassallutik

Namminersorluni inuussutissarsiuuteqarnermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Soqanngilaq

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Soqanngilaq